

Selgitus ettevõtja raskustes olemise hindamiseks

Tegevuse [Rakendusuringute toetamine nutika spetsialiseerumise kasvualdkondades](#) saab riigiabi taotleda Eesti äriregistrisse kantud eraõiguslik juriidiline isik või äriühing (väikeettevõtja, keskmise suurusega ettevõtja või suurettevõtja), kes ei ole raskustes.

Nimetatud tegevuse raames antakse riigiabi või vähese tähtsusega abi.

Riigiabi andmisel lähtutakse [Euroopa Komisjoni määrusest nr 651/2014](#) (edaspidi üldise grupierandi määrus) artiklist 25, ja sellele kohaldatakse nimetatud määruses ja konkurentsiseaduse §-s 342 sätestatud.

Üldise grupierandi määruse artikli 25 punktis 1 on viide, et teadus- ja arendustegevuse projektidele antav abi on aluslepingu artikli 107 lõike 3 tähenduses siseturuga kokkusobiv, kui täidetud on käesolevas artiklis ja I peatükis sätestatud tingimused.

Vastavalt üldise grupierandi määruse I peatüki artikli 1 lõike 4 punktile 4 c ei kohaldata määrust raskustes olevale ettevõtjale st riigiabi sellisele ettevõtjale anda ei saa

Vähese tähtsusega abi võib anda ka raskustes olevale ettevõtjale sõltumata sellest, kas ettevõtja on autonoomne või kuulub gruppi.

Vähese tähtsusega abi (VTA) andmisel tuleb jälgida seda, et taotlejale ja/või partnerile antud VTA koos taotletava VTA-ga ei tohi jooksva majandusaasta või kahe eelneva majandusaasta jooksul kokku ületada 200 000 eurot.

Kui taotleja või partner kuuluvad gruppi, siis ei tohi kogu grupile antav VTA ületada jooksva majandusaasta või kahe eelneva majandusaasta jooksul kokku 200 000 eurot.

Antud VTA ja selle jääki kontrollitakse nii abi taotlemisel, taotluse osas positiivse otsuse tegemisel kui ka iga VTA makse tegemisel. Kui makse tegemisel ilmneb, et eelnevalt toodud tingimused ei ole täidetud, siis rohkem toetuse saajale VTA-d anda (maksta) ei ole võimalik.

1. Raskuste oleva ettevõtja mõiste

Vastavalt [Euroopa Komisjoni määrusele nr 651/2014](#) artikli 2 punktile 18 on raskustes olev ettevõtja, kellel on vähemalt üks järgmistest tunnustest:

- a) Kui on tegemist piiratud vastutusega äriühinguga (v.a VKE, mis on eksisteerinud vähem kui kolm aastat, või riskifinantseerimisabi puhul VKE, millel on kulunud vähem kui 7 aastat esmamüügist, mis kvalifitseerub riskifinantseerimisinvesteeringu saamiseks pärast valitud finantsvahendaja hoolsuskohustuse menetlust), kes on akumuleeritud kahjumi tõttu kaotanud üle poole oma märgitud osa- või aktsiakapitalist (netovara suhe osa- või aktsiakapitali <0,5, valem: bilanss „Kokku omakapital“ jagatud bilanss „Osa- või

aktsiakapital). Nii on see juhul, kui akumulieeritud kahjumi mahaarvamine reservidest (ning kõikidest muudest elementidest, mida üldiselt peetakse äriühingu omavahendite osaks) annab negatiivse kogusumma, mis ületab poolt märgitud aktsiakapitalist. Käesoleva sätte tähenduses osutab „piiratud vastutusega äriühing“ eelkõige sellistele äriühingu liikidele, mida on nimetatud direktiivi 2013/34/EL (1) I lisas, ning „aktsiakapital“ hõlmab vajaduse korral mis tahes ülekurssi.

- b) Kui on tegemist äriühinguga, kus vähemalt mõnel liikmel on piiramatu vastutus ettevõtte võlgade eest (**v.a VKE, mis on eksisteerinud vähem kui kolm aastat, või riskifinantseerimisabi puhul VKE, millel on kulunud vähem kui 7 aastat esmamüügist, mis kvalifitseerub riskifinantseerimisinvesteeringu saamiseks pärast valitud finantsvahendaja hoolsuskohustuse menetlust**), ja kes on akumulieeritud kahjumi tõttu kaotanud üle poole oma raamatupidamises näidatud kapitalist (vt valem punktis a). Käesoleva sätte tähenduses osutab „äriühing, kus vähemalt mõnel liikmel on piiramatu vastutus ettevõtte võlgade eest“ eelkõige sellistele ettevõtete liikidele, mida on nimetatud direktiivi 2013/34/EL II lisas.
- c) Kui asjaomase ettevõtja suhtes on võlausaldajate soovil algatatud kõiki võlakohustusi hõlmav maksejõuetusmenetlus või ettevõtja vastab siseriikliku õiguse kohaselt kõiki võlakohustusi hõlmava maksejõuetusmenetluse kohaldamise kriteeriumidele.
- d) Kui ettevõtja on saanud päästmisabi ja ei ole laenu veel tagasi maksnud või garantiid lõpetanud, või on saanud ümberkorraldusabi ning ettevõtja suhtes kohaldatakse jätkuvalt ümberkorralduskava.
- e) **Ettevõtja puhul, mis ei ole VKE, kui viimase kahe aasta jooksul:**
- 1) ettevõtja arvestuslik finantsvõimendus on olnud suurem kui 7,5 ja
 - 2) ettevõtte EBITDA suhe intressimaksete kattevarasse on olnud alla 1,0.

Ettevõtja arvestuslik finantsvõimendus on olnud suurem kui 7,5: vara suhe omakapitali on > 7,5, valem: bilanss „Aktiva/Vara kokku“ jagatud bilanss „Kokku omakapital“).

Ettevõtte EBITDA (kasum enne intresse, makse ja kulumit) suhe intressimaksete kattevarasse on olnud alla 1,0: EBITDA suhe intressimaksete kattevarasse < 1, algandmed võetakse kasumiaruandest või selle lisadest („Kasum/kahjum enne tulumaksustamist, Põhivara kulum ja selle väärtuse langus, Intressikulud, Ärikasum/kahjum).

Toodud kriteeriumitele vastamist hinnatakse nii toetuse saaja kui partneri puhul eraldi.

Partneri raskustes olemise hindamisel on samad põhimõtted, mis käesolevas selgituses toodud.

2. Raskustes olemise hindamisel aluseks võetavad andmed

Kui vastavalt [Euroopa Komisjoni määrusele nr 651/2014](#) Lisale I on kindlaks tehtud ettevõtja liik, mis arvestab ettevõtja (abi taotleja) ning ettevõtja partnerettevõtjate ja/ või sidusettevõtjate andmeid, siis seda, kas ettevõtja on raskustes või ei ole, hinnatakse üldise grupierandi määruse artikli 2 lõikes 18 sätestatud kriteeriumitest tulenevalt nii abi taotleva juriidilise isiku tasandil kui ka grupi tasemel.

Hindamine grupi tasandil peaks toimuma konsolideeritud finantsaruannete alusel. Kui konsolideeritud finantsaruanded ei ole kättesaadavad, on võimalik kontserni finantsseisundi usaldusväärsuse kontroll läbi viia üksikute kontserni moodustavate üksuste eraldiseisvate finantsaruannete alusel.

Kui ettevõtja oli raskustes taotlusele eelnenud viimase majandusaasta aruande põhjal, kuid taotluse juurde esitatud lühema perioodi nt. poolaasta või kvartal, tulemustest ilmneb, et ettevõtja ei ole raskustes, siis peab rakendusüksus saama riigiabi andmisel piisava kindluse, et esitatud vahearanded annavad taotleja finantsseisundist õige ja õiglase ülevaate. Rakendusüksus peab toetuse taotlemise menetlemisel veenduma, et paranenud finantsseisundi aluseks olevad olulised positiivsed muutused võrreldes eelmise eelarveaasta aruandega, on selged. Taotleja poolt esitatud audiitori positiivne arvamus annab piisava kindluse.

Oluline! Lühema perioodi kohta esitatud majandustulemuste aruanne peab muuhulgas sisaldama aastaaruande kohustuslikke lisasid (st olema sama ülesehitusega kui lõppenud majandusaasta aruanne).

3. Kokkuvõtteks

Raskustes olemist hinnatakse üldise grupierandi määruse artikli 2 lõikes 18 sätestatud kriteeriumitest tulenevalt nii abi taotleva juriidilise isiku tasandil kui ka grupi tasemel.

Tingimus, et ettevõtja ei ole raskustes, peab olema täidetud abi andmise kuupäeval

Järgnevalt on toodud näited erinevate juhtumite kohta ja ettevõtja liigi kujunemise kohta taotluse esitamisel on toodud järgnevas tabelis:

Juhtum nr	Toetuse taotleja	Kontsern, kuhu taotleja kuulub	Kas taotleja on raskustes ettevõtja või ei ole	Märkused
1	Raskustes	Raskustes	Raskustes	
2	Ei ole raskustes	Ei ole raskustes	Ei ole raskustes	
3	Ei ole raskustes	Raskustes	Raskustes	
4	Raskustes	-	Raskustes	
5	Raskustes	Ei ole raskustes	Raskustes	Kui taotleja, kes kuulub kontserni, on raskustes, siis võib talle abi anda alles siis, kui mõni kontserni liige on rahastanud taotlejat, pärast mida taotleja ei ole enam raskustes